
«WATANIMNÍŇ RAWAJLANIWINA MENÍŇ ÚLESIM»

Bayniyazova Gúlistan Bahadir qizi

Ajiniyoz nomindagi Nukus Davlat Pedagogika Instituti,
3 kurs student.

Bayramberdiyev Nurnazar Bagibek ogli

Ajiniyoz nomindagi Nukus Davlat Pedagogika Instituti,
3 kurs student.

Endirboyeva Zilola Saforboy qizi

Ajiniyoz nomindagi Nukus Davlat Pedagogika Instituti,
3 kurs student.

O‘rozmatova Mohira Ikromjon qizi

Ajiniyoz nomindagi Nukus Davlat Pedagogika Instituti,
3 kurs student.

Annotatsiya: Bul maqalada WatanníŇ qàdir-qíbatí haqqında ullı babalarımızdın mıyraslarinnan pikirler keltirilgen. Adamzattın keleshek haqqındağı reje, pikirleri sonday bolıwı kerek ol eli, xalqı ushın xizmet etsin degen sıyaqlı jeke pikirlerim jazılğan. Hàrqashan zaman menen teń qàdem taslawımız kerek, àlbette, ata-baba dàstúr mıyrasların qàdirlep hám saqlap.

Gilt sózler: Tuwılğan jerge muhabbat, sadıqlılıq, Watanğa xizmet, kàmil insan, bilim hán qàbiyet, tàlim- tàrbiya, jaslardın joqarı intellektuallıq potencial sanağa erisiwi, rawajlanıwshılıq. Watan, ótmish, búgin, keleshek, xalq naqılları.

Alla talla insandi xalıq qıldı. Adamzattın mehirin, muhabbatın tuwılıp ósken jerine, sanasına qarıstırıp jarattı. SHayx Muhammed Ğazzoliy aytqanıday: " Adamzat tuwılğan jerine hàtte ol tap- taqır bolsa da qattı baylanıp qaladı. Watandı súyiw insan sanasındağı belgili tàbiyat. Bul tàbiyat watanda jasağanda ırıs-bereket, onnan uzaq bolğanda sağınış, jaw kelgende xorgaw hám kemsitilgende ğàzep sezimlerin payda qıladı. Albette, bul tàriypler watanğa tuwılğan jerge, kindik qanımız tógilgen elge berilgen tàripler, meniń pikrimshe hàrbir insan tuwılğan jerin anasıday ullı hám jalğız dep biledi.

Watan degende hámme waqıt òzimiz tuwılıp ósken kóz- ashıp kórgen, tàlim-tàrbiya alıp er jetken, neshshe-neshshe ata-babalarımız ótken, olardıń aqıl- kamilligi menen dórelgen, miyneti tógilgen jurtt kóz aldımızğa keledi. Watan anamızday àziz hám ullı. Watan insanğa baxıt-ıǵbal beriwshi shamshıraq. Watan—bul xalıqtın ótmishi, búgini, keleshegi. Hàrbir barkamal insan watan keleshegi rawajlanıwı, el jurttınıń azatlıǵı hám ğàrezsizligi ushın hámme nàrseni, hàtte janın da ayamaydı. Bul haqqında

Fezuliydiń meniń birǵana ómirim bar, egerde miń ómirim bolǵanında, hámмесin watan ushın sarıplaǵan bolar edim, dep aytqan sózler bәrimiz ushın biybaha.[1]

Ǵәrezsizlik jıllarında dawam etilip atırǵan materiallıq-manawıy rawajlandırıw hám xalıqımız turmıs tәrizin kótermelew barısında úlken nәtiyjelerge erisildi. Watan súyiwshilik jalǵız watanǵa mehir qoyıwdan ibarat emes. Bul–watan menen ózin bir pútin dep biliw onıń jaqsı jaman kúnlerinde kerekli insan bolıw demekdur. Tariyxtan belgili qaysı bir millet basqa bir milletti qorlamaqshı bolsa, eń әwwele onıń watanın basıp alıp wayran qılǵan yәki olardı watanınan quwıp shıǵarǵan. Óz Watanın dushpanlar qolında qalǵanın kórgen milletke bunnan artıq azap joq. Sebebi, watan, millet, din túsiniikleri insan ushın hәrnәrseden әziz hám muxaddes. Ullı Allama Aliخان Tura Saǵniy hәziretiniń mına sózinde ana—Watandı súyiwshi oǵan sadıq hәrbir insanniń qәlbinde ǵayrat hám erteńgi künge isenim oyanadı.

Watandı qorǵaw bәrshemizdiń burshımız! Aziz elimizdegi ǵәrezsizlik jıllarınan kiyingi erisilip atırǵan jetiskenliker hám imkanyatlardı atap ótetuǵın bolsam júdә kóp. Ǵәrezsizlik tek ǵana jaslarǵa emes pútkil watanlaslarımızǵa úlken imkanyatlar esigin ashtı. Iyman-tilegimiz bekkemlendi Qala hám awıllarımız kórkem hám abat boldı. Ómirimizge mәni hám mazmun alıp kirgen bul biybaha demlerdiń qәdirine jetiw, olarǵa shúkir qılıw, onı asrap-abaylaw bәrshemizdiń minnetimiz hám waziypamız dep oylayman.

Әlbette, hәrbir mәmlekettiń qәwipsizligi ayaqlardıń qol qatılmaslıǵı, pәrawanlıǵı, eń әwwele onıń Qurallı Kúshleri qarǵawı zәрur. Ǵәrezsizlikkenerisiw arqalı biz óz úyimizdi Watanımızdı taptıq. Bul ǵәrezsizliktiń bizge bergen eń jaqsı jemis esaplanadı. Watannan ayrılıw— insan ushın eń úlken baxıtsızlıq.

Adam negizine alıp qaraǵanda qәlegen jerinde bir shappat nana qarının toydırıwı múmkin. Bıraq watanınıń ornın heshnәse basa almaydı, Watanda jasaw naǵız baxıt dep bilemen. Shayır jazıwshılar ana Watanǵa әjәyip tәripler keltirip ana Watanniń qәdir-qımbatın bıyahalıǵın óz dóretpelerinde keltirip ótken mende óz gezeginde hәwesker shayıra spatında kóplegen Watan haqqında qosıqlar hám gúrrińler dóretkenmen. Mәselen: "Watan" qosıǵımda

Eń dәslepki muhabbatım anama,
Tuwılǵanın bilemen men sanamda,
Er jetkensoń jәne mende muhabbat,
Tuwıldı kindik qan tamǵan watanǵa.

Watan da kóp, mәkan da kóp dúnyada,
Almaspayman bıraq nurlı zıyaǵa,
Tap-taqır bolsada tuwılǵan jerim,
Qattı baylanǵanman Watanda erkim.

Watanımdı dushpanlardan qorǵayman,
Kemsitilse ğàzep penen qaynayman,
Uzaq ketsem qıynalaman saǵınıp,
Júralmayman ózge elge jaǵınıp.

Màmleketimiz keleshegi eń àwwele jaslardıń joqarı dàrejedegi bilimli, kàmil insan bolıwı, tàrbiya hàm intelektual rawajlanıwı menen tikkeley baylanıslı. Rawajlanıw ushın jol— tek ğana zamanawiy bilimler, innovatsiyalar hàm insan kapitalına tıykarlanǵan sanlı ekanomikanı rawajlandırıw arqalı àmelge asadı. Bul bolsa jaslardı hàrtàrepleme qollap-quwatlap olar ushın shàrt-shàrayat hàm imkanyatlar jaratıw barısında keń kólemlı islerdi àmelge asırıwdı talap etedi. Keyingi jıllarda jurtıımızda bul baǵdarda nàtiyjeli isler àmelge asırılmaqta desem asıra aytqan bolmayman.

Prizidentimiz baslaması menen elimizde sonǵı 5 jılda 64 jańa oqıw orınları ashılıp, olardıń sanı 141 ge jetgizildi. Qabıl kvotası 3 esege kóbeytirildi. Pitkeriwshi jaslardı joqarı oqıwǵa qamırıp alıw 9 payızdan 28 payızǵa jetgizildi. Jaqın jıllarda bul kórsetkish 50-60 payızǵa jetiwi mólsherlengen. Bunan kórinip turıptı jaslarǵa itibar elimizde ayrıqsha, keleshek iyeleri bolǵan biz sıyaqlı jaslardıń kàmil insan bolıwımızda bizlerge bàrshe imkanyatlar bar. Tek ğana bizlerde inta hàm qızıǵıwshılıq bolsa bolǵanı. [2]

Watanımnıń rawajlanıwına meniń úlesim mol bolıwın qàleymen hàm sol jolda aldımá úlken maqsetler qoyǵanman. Basqalardı bilmedim, bıraq men hàwesker shayır, jazıwshı, jurnalist, muǵallım, dublaj rejessorlıǵına júdda qızıǵaman. Al, shańaraqta bolsa aspaz, hàmshıyra sıpatında qońsı-qoba hàm jaqınlarıma jàrdem beremen. Oylanıp qalaman giyde bir adam sonsh kàsipti iyelewi múmkinbe, múmkinshıǵar deymende hàreket qılaman. Házirde T. Qayıpbergenovtıń "Mamanbiy àpsanası" (Birınshi kítap)ın audio dawısın jazdırıp you tebe qa jaylastırıwdı maqset qıldım. Bulda bir meniń azda bolsada Watanıma, àdebiyatqa qospaqshı bolǵan úlesim dep oylayman.

Xalqımız azǵana sóz benen kóp màni beriwshi naqıl-maqallar aytıw arqalı aytayın dep turǵan oyın jetkizgen, Watan haqqında màselen:

Ayna-ayna emes,
Xalıq ayna,
Dinnen shıqsańda,
Elden shıqpa.

Watansız adam, baxıtsız búlbúl.

Qus qanaatı menen,
Adam elatı menen.

Elge el qosılsa— dàwlet.
Elden el ketse — miynet.

Elden ayrılğan biygànà bolar.

Óziń haq bolsań, Xalqıń sağan jaq bolar.

Jawdı xalıq qaytaradı, jaqsı atı baraqqqa qaladı.[3]

Bul xalıq awızda payda bolğan, tuwılğan eldiń qàdirin ulıqlap ayılatuğın naqılmaqallardan mısallar. Men shıǵarma sońın eń birinshi ullı prizidentimiz bolğan I.A.Karimovtıń àjàyip qatarları menen juwmaqlamaqshıman "Óz kindik qanı tógilgen, ata babaları izi qalğan jurttı dúnyada teńsiz, muxaddes Watan dep biletuğın adamnıń maqseti-tilekleri anıq, kókiregi keriwli namıs-arı boladı."

Paydalanılğan ádebiyatlar:

1. I.A.Karimov "Tariyx xotirasiz kelajak yoq"
Toshkent. Ózbekstan 1999-jıl
- 2.Mehirob.uz <https://mehrob.uz>
- 3.Kitapxana.com